

**ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
РЕГІОНУ ЩОДО ПОТРЕБИ У ФАХІВЦЯХ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 015 ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА (ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБІВ
ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ)
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ 015.36 ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА (ТЕХНОЛОГІЯ
ВИРОБІВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ)**

Освіта є державним пріоритетом, що забезпечує інноваційний, соціально-економічний і культурний розвиток суспільства. Основи державної політики у цій сфері визначені Конституцією України, Законом України «Про освіту». Державну політику у сфері фахової передвищої освіти визначає Верховна Рада України, а формують і реалізують Кабінет Міністрів України, центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки, інші державні органи та органи місцевого самоврядування. Закон «Про фахову передвищу освіту» є правовим механізмом державного управління з метою створення рівня освіти, що готує необхідні кадри для вимог державної економіки в короткий термін та з урахуванням професійних потреб випускників.

Стандарт фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 25.01.2022 р. № 58. Документ визначає загальну характеристику здобуття освіти за спеціальністю 015 Професійна освіта, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахової передвищої освіти, перелік компетентностей випускника, нормативний зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання, форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти, вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти.

Професійний стандарт «Майстер виробничого навчання» затверджено 20 червня 2020 р. Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. Організація та здійснення професійно-практичної підготовки (виробничого навчання та виробничої практики) у межах цього документу визначається як основна мета професійної діяльності майбутніх майстрів виробничого навчання.

Освітньо-професійна програма «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)» ВСП «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського НПУ ім. О. Довженка» враховує зміст і вимоги вищезгаданих стандарту фахової передвищої освіти та професійного стандарту для забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців, конкурентоспроможних на сучасному ринку праці, для успішного виконання професійних обов'язків у сфері професійної (професійно-технічної) освіти або в галузі переробної промисловості (виробництво одягу) та подальшого навчання за обраною спеціалізацією.

В Україні 179 закладів освіти здійснювали підготовку кваліфікованих робітників для швейної галузі станом на січень 2021 року. З них 8 знаходились на території Сумської області, 2 – Чернігівської та 11 –

Полтавської областей. Натомість, 16 закладів освіти здійснювали підготовку майстрів виробничого навчання та бакалаврів професійної освіти за спеціалізацією «Технологія виробів легкої промисловості». З них 2 були розташовані у Сумській області (Глухівський НПУ ім. О. Довженка та професійно-педагогічний коледж як його структурний підрозділ) та 1 у Полтавській області. Тобто, на 21 заклад професійної (професійно-технічної) освіти регіону Сумської, Чернігівської та Полтавської областей припадало 3 заклади освіти, що здійснювали для них підготовку педагогічних кадрів.

На початок 2024 року кількість закладів освіти, що здійснюють підготовку кваліфікованих робітників для швейної галузі у Сумській області зменшилась до 4, у Чернігівській області продовжують функціонувати 2 заклади та у Полтавській – 10. Закладів освіти, що здійснюють підготовку майстрів виробничого навчання за спеціалізацією «Технологія виробів легкої промисловості» у Сумській області налічується 2, у Чернігівській – 1, у Полтавській – 1. Серед них, підготовку за ОПС «Фаховий молодший бакалавр» здійснює лише ВСП «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського НПУ ім. О. Довженка», який на сьогодні є єдиним в Україні, що готує майстрів виробничого навчання швейного профілю.

Аналіз кількісних та якісних показників педагогічного складу закладів професійної (професійно-технічної) освіти Сумщини засвідчує, що з 465 майстрів виробничого навчання та 368 викладачів за усіма напрямками підготовки кваліфікованих робітників, лише 87 має вік до 30 років та 271 – до 40 років. До того ж чисельність фахівців зі стажем роботи понад 30 років складає 152 особи. Наведені цифри доводять актуальність підготовки молодих майбутніх майстрів виробничого навчання.

Відповідно до вимог професійного стандарту «Майстер виробничого навчання», умовою допуску до роботи за професією є наявність документів про освіту не нижче фахового молодшого бакалавра та про професійну (професійно-технічну) освіту. У зв'язку з цим, актуальність підготовки майбутніх майстрів виробничого навчання швейного профілю за відповідною ОПП фахової передвищої освіти підсилюється результатами аналізу статистичних даних щодо проходження учнями-випускниками закладів П(ПТ)О незалежного мультидисциплінарного тесту, успішне складання якого, є обов'язковою умовою вступу до закладів вищої освіти. За 2023 рік з 1432 випускників закладів П(ПТ)О Сумщини НМТ проходили 190 осіб та лише 40% з них вступили до ЗВО.

Отже, зважаючи на потреби регіону в молодих майстрах виробничого навчання для закладів П(ПТ)О, що здійснюють підготовку кваліфікованих робітників для швейної галузі та можливостей реалізації випускниками П(ПТ)О ступеневої освіти шляхом послідовного їх вступу до закладу фахової передвищої освіти актуальність надання освітніх послуг ВСП «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського НПУ ім. О. Довженка» за освітньо-професійною програмою «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)» не викликає сумніву.

Система підготовки майбутніх фахівців у ВСП «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського НПУ ім. О. Довженка» побудована на принципах компетентнісного та діяльнісного підходів. Організація підготовки фахівців здійснюється на належному рівні та забезпечує можливості індивідуалізації навчання, академічної мобільності, безперервної професійної діяльності та розвитку. Слід також зауважити на позитивному досвіді співпраці закладу з потенційними роботодавцями та іншими стейкхолдерами у напрямі організації практичної підготовки та оновлення змісту освітньо-професійної програми у відповідності до розвитку технологій галузі.

Більше 20-и років коледж позиціонує себе як інноваційний заклад освіти, у центрі діяльності якого – упровадження й постійне підвищення результативності системи менеджменту якості освітніх послуг, створення єдиного освітнього простору, комфортних умов для здобувачів освіти й педагогічного персоналу. Освітня модель коледжу забезпечує можливість здобуття освіти за ОПС «Фаховий молодший бакалавр» на основі здобутого рівня професійної (професійно-технічної) освіти «Кваліфікований робітник» й подальше здобуття ОС «Бакалавр» в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка.

Підготовка фахівців у педагогічному коледжі – навчання за спеціальністю 015 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) за спеціалізацією 015.36 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) – сприяє нарощенню соціально-економічного потенціалу сталого розвитку регіону, зростанню освіченості та добробуту населення.